

Voorjaarsconcert

In vroeger tijd had CRM elk jaar een Oranje- en een Kerstconcert. De Oranjeconcerten kwamen te vervallen en met de Kerstconcerten werd doorgegaan. Na het tijdvak van de Oranjeconcerten werd er zo nu en dan wel eens een Voorjaarsconcert, een Bevrijdingsconcert of een Lenteconcert gegeven. Maar ook daar was een beetje de klad ingekomen. Maar nu was het weer zover: een Voorjaarsconcert met de titel: 'Een nieuwe Lente'.

door Jan van Dop

Voorafgaande aan dit voorjaarsconcert was het meimeren over een volle zaal met duizend mensen. Dat moet toch kunnen zou je zo denken. Maar zo was het niet. Mensen keken je alleen maar meewarig aan wanneer je vroeg of ze naar jouw CRM-concert wilden komen luisteren. Sommigen hadden nog wel de beleefdheid om je een fijn concert toe te wensen. Als je het vergelijkt met concerten van dertig jaar geleden, kun je alleen maar zeggen: *koorzang als entertainment is uit de gratie*. Er is zo veel te doen en er is zo veel entertainment.

Met auto, openbaar vervoer en fiets toog CRM op vrijdag 23 april naar de Bethlehemkerk aan de Laan van Meerdervoort in Den Haag, want daar zou het gaan gebeuren: het Voorjaarsconcert van het Christelijk Residentie Mannenkoor met de titel: 'Een nieuwe lente'. Met medewerking van Julia Bronkhorst, sopraan, Ensemble Escapade, Aarnoud de Groen, orgel en onder leiding van Aldert Fuldner. De generale repetitie werd door de koorleden gelukkig goed bezocht. En dat was maar goed ook want solisten, musici, organist en dirigent moesten even aan elkaar wennen en er moesten puntjes op de i worden gezet. Het opstellen kon geoefend worden en het al dan niet goed kunnen zien van de dirigent kon in ogenschouw genomen worden.

Aan het einde van de generale leek het erop dat het wel zou gaan lukken. Althans bij: kijken, kijken, kijken. Het werd 19.45 uur en CRM stelde zich op. Bij het binnenlopen van de kerk bleek er gelukkig toch een mooie opkomst: de hele kerkzaal gevuld. Dat gaf de burgermoed. De voorzitter hield een welkomstwoord en CRM zette in met: *Dankt, dankt nu allen God* en *Welsh Hymn-tune*. De glas-inloodramen waren voorzien van diverse paarse kleuren. De zonscheen prachtig naar binnen. Paars is de liturgische kleur voor Pasen. Het leek wel een drieluik: Pasen, mooi voorjaarslicht en een nieuwe lente. Het drieluik kon nog even op ons inwerken tijdens het optreden van Escapade met *Reigen seliger*

heerlijke orgelsolo door Aarnoud, (*Badinage* van Ronald Watson, red.), *Tebé Poem*, *Kol Slaven* en *Gospodi Pomiluj* door CRM, *Ave Maria* door Escapade. Voorts *Adoramus te Christe* en *Die Vesper* door CRM, *Winter* uit de Vier Jaargetijden van Vivaldi door Escapade en tot slot het *Sanctus* door CRM en sopraan.

Wat heeft Escapade een mooie sound. Alle instrumenten kon je afzonderlijk onderscheiden. Die mensen waren echt heerlijk aan het musiceren.

Na de pauze vervolgde het concert met *O Signore dal tetto natio* en *Jeruzalem* beide uit I Lombardi van Verdi door CRM, de *Elisabethserenade* door Escapade, *Madre Pietoso* uit La Forza del Destino, door CRM en sopraan, *Oblivion* door Escapade, *Ay Trista* door sopraan, *Vrijheidstango* door Escapade en sopraan, *Dear Father* van Neil Diamond door CRM, *One hand, one heart* uit de West Side Story door koor en sopraan. We gingen vervolgens door met *Blue tango* en *Adios nonino* door Escapade en het *Viljalied* door CRM, sopraan en Escapade. ►

Geister en de fluitsolo uit *Orpheus* en *Che fiero momento*. Maar er kwam nog meer licht bij met het zingen van *The Creation*. Tot aan de pauze verliep het programma op rolletjes: *Benedictus* door CRM en sopraan, een

INHOUD

- 1-2 Voorjaarsconcert 2010
- 2 Concertagenda
- 2-3 Koorbegeleiding is een vak
- 3 4 mei-herdenking Binckhorst
- 4 The Crucifixion

Voorzitter

A. Vellekoop
Naaldwijkseweg 316
2691 PZ 's-Gravenzande
tel. 0174-41.38.91
a.vellekoop@hetnet.nl

Secretarissen

W.G.M. Heijsteeg
Riddersdreef 13
2542 XP Den Haag
tel. 070-329.83.30
crrmmannenkoor@hetnet.nl

F.J. Gallast

De Brink 1066
2553 HZ Den Haag
tel. 070-397.85.13
f.gallast@casema.nl

Penningmeester

A.M. Mos
Van Lennepstraat 45
2691 ZT 's-Gravenzande
0174-41.62.65
amos@kabelfoon.nl

Administrateur

C. Strijbis
Meerkoet 52
2693 AC 's-Gravenzande
0174-41.74.92
ceesentrijnistrijbis@kabelfoon.nl

Contributie

€ 180,00 per jaar
postgiro 593968
t.n.v. penningmeester CRM
te 's-Gravenzande

Absenten:

Frans Gallast
tel. 070 - 397.85.13
f.gallast@casema.nl

Ziekenbezoek:

Melding en coördinatie:
Frans Gallast
tel. 070 - 397.85.13

Redactie Nieuwsbrief:

Jan van Dop
Wim Heijsteeg (bestuur)
Jan Kemeling
Piet Smit
Bram Wijnmaalen

Opmaak:

Wim Heijsteeg

Redactie- en webadres:

W.G.M. Heijsteeg
(zie verder onder secretaris)

Webmaster:

Sjaak de Beer

E-mail

crrmmannenkoor@hetnet.nl

Website

www.crrmmannenkoor.nl

► Het einde van het concert nadert met rasse schreden. De finale, bestaande uit *Lippen schweigen*, *Wolgalied* en *Wien, Wien, nur du allein* werden ten gehore gebracht door alle medewerkers.

Einde

Ineens is daar het einde aan een mooi en heerlijk concert onder de voortreffelijke directie van Aldert Fuldner. Als je het goed bekijkt is het nogal wat hoor: een voorjaarsconcert dirigeren wanneer je pas zes weken dirigent van CRM bent! Nog meer bijzonder: drie optredens binnen die zes weken. We

kunnen uitzien naar onze volgende repetitie. Natuurlijk kregen sopraan, muzikanten, organist en dirigent een boeket bloemen aangereikt. En het publiek klapte. Heerlijk. Aldert en Aarnoud hadden even een onder onsje, Aldert stapte op de bok en CRM zong als toegift: Dank sei Dir, Herr.

Naschrift

De oranjegele gerberacorsages voor de jasjes van de koorleden en de twee voorjaarsbloemendecoraties voorin de kerk waren welwillend vervaardigd door ons koorlid Jojan van Dop en zijn vrouw. (red.) ■

Koorbegeleiding is een vak

door Wim Heijsteeg

Voorjaarsconcert nader beschouwd

De voorbereiding

Een van de eerste initiatieven van het CRM-bestuur bij zijn aantreden in 2008 was om meer aan de weg te timmeren, o.a. met meer eigen concerten. Buiten het jaarlijkse kerstconcert in december was het wenselijk om, net als in het verleden, een voorjaarsconcert te geven. Aldus besloten, werd naar een redelijk betaalbare en comfortabele

locatie uitgezien. De kerk van Aarnoud, de Bethlehemkerk, werd geopperd en voor 23 april 2010 vastgesteld. In deze kerk hadden we al eens meegewerkt aan een kerktelefoonuitzending. Aad van der Hoeven, toen nog onze dirigent, en net als iedereen, toen nog onwetend van zijn opvolger, en Aarnoud de Groen bleken beschikbaar. Het is wellicht saai voor het publiek als

CONCERTAGENDA

woensdagavond 16 juni

Koren Zingen voor Ouderen in de Eshoeve, Doorniksestr. 150, Den Haag
Aanvang 19.00 uur
Aan de piano: Aldert Fuldner*

woensdagavond 30 juni

Slotavond seizoen 2009-2010

woensdagavond 25 augustus

Startavond seizoen 2010-2011

woensdagavond 15 september

Open Huis

NIEUW

vrijdagavond 24 september

Benefietconcert Noorderkerk te 's-Gravenzande, Langestraat 125
Aanvang 20.00 uur
M.m.v. Jan Mulder, bariton

zaterdagmiddag 25 september

Diaconale Infomarkt naast Bethelkerk, ingang Traviatastraat 25, Den Haag
Van 10.00-15.00 uur
Buurtbewoners kunnen kennismaken met o.a. (de) CRM(stand). Een informatiepakket over wat CRM is en beoogt, is daar dan beschikbaar. Dit betreft CRM-promotie en GEEN concert of medewerking

zaterdagavond 6 november 2010

Medewerking St. Hubertusmis Lisse
Aanvang 19.00 uur. M.m.v. Margaret Roest

zaterdag 18 december 2010

CRM Kerstconcert in de Grote Kerk te Den Haag. Aanvang 20.00 uur.
M.m.v. Margaret Roest en Imperial Brass

vrijdagavond 24 december 2010

Medewerking Kerstnachtdienst Bethelkerk, Den Haag/Scheveningen
Aanvang 22.00 uur

2011

zondagavond 20 maart

Medewerking Zondagavondzangdienst Immanuelkerk te Maassluis
Aanvang 19.00 uur
Organist: Aad van der Hoeven

* Organist is Aarnoud de Groen, als er niets anders vermeld staat.

Sponsors CRM Nieuwsbrief

Schildersbedrijf VOF De Gier Groep

 Beukstraat 129-131
 2565 XZ Den Haag
 telefoon: 070-363.21.69
 e-mail: jhdegier@cs.com

Mooiman Mode

 Thomsonlaan 128
 2565 JG Den Haag
 telefoon: 070-363.24.79
Voor openingstijden en aanbiedingen:
 www.mooimanmode.nl

Burg Assurantien b.v.
J.N. Burg
 Appelstraat 184
 2564 EK Den Haag
 Postbus 64845
 2506 CA Den Haag
 tel.: 070-325.08.06

MOPSI Antiquiteiten en Curiosa
In en verkoop
 Appelstraat 201
 2564 EE Den Haag
 tel. 070-325.54.44

Restaurant & partylocatie Hoeve De Viersprong
Uw party of diner tot in de ... verzorgd!
 Nieuwlandsedijk 10
 2691 KW 's-Gravenzande
 tel. 0174-41.33.22. fax 41.77.24
 www.viersprong.nl

CRM de hele avond met mannenzang vult, daarom werd de bestuursleden gevraagd uit te zien naar solisten en/of andere muzikaal medewerkenden. Uiteindelijk werden het *Ensemble Escapade* en *Julia Bronkhorst* gecontracteerd. Aad van der Hoeven werd in maart opgevolgd door Alderd Fuldner, die enkele wijzigingen in het programma wist aan te brengen.

Het draaiboek wordt uitgereikt, en in maart 2010 gaan de brieven aan genodigden, donateurs en belangstellenden, waarvan we de adressen weten, de deur uit, net als het persbericht. EHBO wordt geregeld en de circulaire's verstuurd. Het drukwerk, als circulaire's - waarvan we op de koorfoto de beeltenis van Aad van der Hoeven hebben vervangen door die van onze nieuwe dirigent -, posters, toegangsbewijzen en programma's worden vervaardigd. Een oproep aan de leden ter stimulering van de kaartverkoop wordt verstuurd.

Dank en waardering

Het concert heeft plaatsgevonden zoals Jan van Dop het beschreef en direct na afloop heeft de secretaris zijn dank en waardering geuit naar de dirigent. Hij heeft het toch maar voor elkaar gekregen. Programma, locatie en CRM-uitstraling met de gele gerbera 'in het knoopsgat', zijn bij het publiek in goede aarde gevallen. Aldert heeft in korte tijd zowel bij koorleden als het publiek een diepe indruk achtergelaten met een eigen stijl van dirigeren. Het lukte hem om CRM, nu al, naar zijn hand te zetten. De ppp's waren er dan nog niet helemaal, met de fff hebben de mannen duidelijk minder moeite. Een zucht van verlichting ging tijdens een van de laatste repetities door de rijen toen eindelijk de laatste volhardende zanger opletend reageerde en in het *Jerusalem* ook hij zijn rust nam.

Een blij dirigent

Aldert reageerde terug dat ook hij met veel plezier terugkijkt op het concert. Al vanaf de eerste repetitie merkte hij dat de mannen welwillend zijn en er goed aan hebben meegewerkt om de drie optredens (Voorschoten, Papendrecht en Voorjaarsconcert, *red.*) goed te laten verlopen. De mannen zijn daar dan ook door hem voor bedankt. Hij vervolgt dat we met elkaar een muzikaal goed concert hebben neergezet. Niet alles was vlekkeloos, maar met de

hoeveelheid repetities kon dat ook (nog) niet. Vooral *Jerusalem* vond hij heel spannend worden, maar concludeerde na afloop dat we er behoorlijk goed doorheen kwamen. *Dear Father* was goed van sfeer, met ook hier een aantal mannen met af en toe een verkeerde noot, maar Aldert vond dat dat in het geheel amper was opgevallen. Hij vond verder dat de afsluiting met de operettstukjes goed was overgekomen: 'zeker bij een Voorjaarsconcert vind ik het leuk om luchtig af te sluiten'.

Op de laatste repetitieavond had hij zich ernstig zorgen gemaakt over de begeleiding bij dit blokje. Aldert had het idee dat Escapade niet echt het

idee had wat ze met deze muziek aanmoesten. Gelukkig ging dat tijdens het concert beter en hun eigen programma zat goed in elkaar.

(Enkele weken voor ons concert werd Ensemble Escapade getroffen door het overlijden van hun eerste violiste en leidster. Haar vervangster heeft zich in zeer korte tijd moeten inwerken, *red.*)

Hier zie je maar weer dat het goed begeleiden van een koor echt een vak is. Aldert vond dit een mooie afwisseling voor het concert, waarbij opviel dat het vooral na de pauze een mooi geheel vormde. Een dergelijk concert mag wat hem betreft een vast onderdeel worden van de CRM-concertagenda.

Het contact tussen en de samenwerking met Aarnoud de Groen verloopt bijzonder naar wens. Aldert en Aarnoud hebben het er daar samen ook al over gehad. In de woorden van Aldert: 'er is zowel muzikaal als persoonlijk een goede sfeer en samenwerking'.

Kortom: een zeer tevreden en blij dirigent. ■

4 mei-herdenking Binckhorst

door Jan van Dop

De CRM-leden hebben in het verleden meermalen deelgenomen aan dodenherdenkingsplechtigheden op 4 mei. Maar niet één lid heeft dit meegemaakt op kasteel Binckhorst. Dinsdag 4 mei 2010 was het zover.

Ik ben gehecht aan traditie, ceremonie en decorum. En zo ga ik dan ook elk jaar op 4 mei naar een plechtigheid waar de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, maar ook van de éérste wereldoorlog en missies, worden herdacht: naar de Oude Kerk en het park

Hofrust in Rijswijk, de oude begraafplaats en de spoorwegovergang 't Haantje in Rijswijk. Maar ook in Delft, en op diverse plaatsen in Den Haag. Denk maar eens aan de Waalsdorpervlakte: in haar eenvoud de meest ontroerende plechtigheid die er bestaat.

Heel veel mensen.

Stilte. Rustig wachten.

Het doordringende emotionele gebeier van de luidklok.

In de verte de trompettist met zijn op de wind gedragen *Last Post*.

Het *Wilhelmus*.

Twee minuten volkomen stilte.

Gebeier en defilé.

Langzaam schuift de stoet van mensen in alle stilte langs het monument.

Het verlaten van het ereterrein wederom in volkomen stilte.

Op 4 mei 2010 fietste ik naar Kasteel Binckhorst. Wij, leden van CRM, namen plaatst op de gereserveerde plaatsen. Het was koud en winderig. Maar het was voor iedereen toch weer eens iets anders. Zelfs de echte Hagenaars wisten niet dat er een Kasteel Binckhorst bestond.

We zongen de te zingen nummers even in. Het leek erop dat het wel zou gaan lukken. Renalda Dijkhuizen speelde op haar dwarsfluit en kreeg koude handen. Luitenant-kolonel R. Boeije opende de plech-

tigheid. Daarna zong CRM *Ecce quomodo moritur*. Een vreemde gewaarwording dat zingen in de wind. De door Aldert Fuldner aangegeven noten vervlogen in de wind en iedereen zette in met de toon waarvan hij dacht dat het de juiste was. Maar of dat ook zo was? Een toontje hoger of lager zal het publiek niet gehoord hebben.

Het noemen van de namen van de omgekomen militairen van de VIIde Zoeklichtenafdeling was wel iets bijzonders. Dat hoor je niet vaak bij dodenherdenkingen.

Dan *Blijf mij nabij* door CRM, gevolgd door de namen van de omgekomen militairen in Uruzgan. En dat waren er helaas heel wat.

CRM zong vervolgens *Nearer my God to Thee*.

Daarna volgde *Last Post* door C.F. de Jong van het Leger des Heils, gevolgd door echt twee minuten stilte!

Na de stilte klonk het *Wilhelmus*. Het volkslied stond stevig en ging langzaam steeds vlugger.

Brigadegeneraal R. Tieskens sprak een herdenkingswoord uit en er werd gedeclameerd door een leerling van de Groen van Prinstererschool.

De plechtigheid werd afgesloten met krans- en bloemlegging en/of eerbetoon door familie, gemeente Den Haag, de Genie, Medisch centrum Scheveningen, oud militairen en leerlingen van de Groen van Prinstererschool.

Tijdens het defilé zong CRM *Adoramus te Christe* en *Veni Jesu*. Deze twee liederen kwamen door de wind gedragen goed over bij de toeschouwers.

Maar of het door de wind kwam of door mijn eigen oren weet ik niet: deze twee liederen werden volgens mij een paar toontjes te laag gezongen.

Na afloop kon er een kop koffie gedronken worden in de Binckhorsthof van het Commando Diensten Centrum. Jongens van CRM, hartelijk dank voor jullie aanwezigheid.

The Crucifixion

Op vrijdag 26 maart jl. was ik als bestuurs-gast aanwezig bij de gezamenlijke uitvoering van *The Crucifixion* van John Stainer door *Songs For You* uit Beverwijk en het koor *Rejoice* uit Julianadorp in de St. Pancratiuskerk te Castricum. En dat alles onder leiding van Aldert Fuldner. Een verslag hierbij van secretaris Ada de Vaal van *Songs for You*.

Het was een uitdaging, twee koren die nog nooit samen hadden gezongen, weliswaar onder leiding van dezelfde dirigent Aldert Fuldner, maar toch...

Het was een pracht concert. Alles klopte, de ontvangst door een alleraardigste koster, de ambiance, het licht, het prachtige orgel, de solisten, de koorzangers en niet te vergeten de dirigent.

Er was gekozen, gezien het karakter van het concert, voor: geen applaus, geen bloemen voor de solisten en

het publiek dat zwijgend de kerk verliet, kortom stilte! Dat is prima gelukt. We hebben heerlijk gezongen en zowel het publiek als wij, als zangers, hebben het ieder op ons eigen manier beleefd. Ook de

solisten waren diep onder de indruk. Beide heren zongen het duet over de bijzondere liefde van Jezus voor de mensheid zeer indrukwekkend.

Het orgel heeft in dit stuk een grote rol en dat kwam ook heel goed over. Aldert die rust uitstraalde naar het koor (200 man/vrouw sterk) kreeg daarmee de uitvoering die hij in gedachten had.

Enkele reacties vanuit het publiek: Ontroerend, verstild, rust uitstralend, kippenvel.

Kortom een geslaagd concert.

Naschrift Wim Heijsteeg Rejoice

Het was de bedoeling om als bestuurslid na dit concert nader kennis te maken met beide koorbesturen.

Helaas is dat er niet van gekomen, niet dat de gelegenheid zich niet zou hebben voorgedaan, maar het net uitgevoerde stuk was naar mijn gevoel zo ingetogen uitgevoerd – zelfs de bladzijden mochten soms vanwege eventuele bijgeluiden door het publiek niet direct worden omgeslagen – dat het mij na de stilte en zwijzaamheid bij het verlaten van de kerk de kennismaking en de eventueel daarmee gepaard gaande ‘gezelligheid’ ongepast leek.